

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev

Lucemburk 10. října 2018

Projev předsedy Evropského účetního dvora Klause-Heinera Lehneho

Představení výroční zprávy Evropského účetního dvora za rok 2018 Radě pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN)

Lucemburk 10. října 2018

Porovnejte s předneseným projevem.
V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Vážený pane předsedo,

vážené paní ministryně, vážení páni ministři,

dámy a pánové,

jako předseda Evropského účetního dvora Vám chci poděkovat, že jste si našli čas na naši výroční zprávu za rozpočtový rok 2018, v níž prezentujeme posouzení stavu finančního řízení Evropské unie.

Provedli jsme audit konsolidované účetní závěrky EU za rok 2018. Předběžná účetní závěrka podle našeho názoru poskytuje věrný a poctivý obraz finanční situace EU.

U příjmů plynoucích do rozpočtu EU jsme nezjistili významnou (materiální) míru chyb. O správnosti příjmové stránky rozpočtu vydáváme tedy znovu výrok bez výhrad.

K výdajové straně vydáváme stejně jako ve dvou minulých letech auditní výrok bez výhrad o správnosti plateb. Jinými slovy, chyby zjištěné při našem auditu neměly rozsáhlý dopad, a nevedly tedy k nepřesné prezentaci skutečné finanční situace EU.

Jde o jedno z hlavních zjištění z našich auditů, neboť potvrzuje, že finanční řízení se v několika uplynulých letech setrvale zlepšovalo. Je povzbudivým znamením, že nejen Komise, ale i členské státy dokázaly zachovat pokrok, jehož bylo v uplynulých dvou letech dosaženo.

„Výrok s výhradou“ znamená „ano, ale“. *Ano*, platby byly převážně správné, *ale* určité problémy přetrvávají.

Míru chyb v oblasti výdajů – a to bývá tradiční „titulek“ našeho prohlášení o věrohodnosti – odhadujeme na 2,6 %¹. Znamená to, že podle našeho odhadu 2,6 % plateb nemělo být z rozpočtu EU vyplaceno, protože tyto prostředky nebyly použity v souladu s pravidly Unie. Míra chyb přesahující 2 % se považuje za významnou (materiální).

Nicméně nadále budu neúnavně zdůrazňovat, že to neznamená, že 2,6 % plateb z rozpočtu EU bylo vyplýváno. Přestože pravidla pro určitou platbu nebyla dodržena, mohly příslušné výdaje v daném konkrétním případě splnit svůj účel.

Při prezentaci tohoto obecného odhadu je nutno zdůraznit, že významná část kontrolovaných výdajů nebyla zatížena významnou (materiální) mírou chyb. Tento celkový odhad však zastírá zejména jeden důležitý rozlišující faktor: na riziko výskytu chyb má velký dopad způsob, jakým jsou prostředky vypláceny. Tento poznatek pro vás může být užitečný při práci na budoucích právních předpisech.

¹ Spodní hranice: 1,8 %, odhadovaná míra chyb: 2,6 %, horní hranice: 3,4 %. VZ, kap. 1.15.

U výdajů, na něž se vztahují složitá pravidla, se míra chyb odhaduje na 4,5 %, což je relativně vysoká hodnota. Tyto výdaje představují přibližně polovinu rozpočtu EU². Jde především o „úhradové platby“, kdy příjemci musí předkládat žádosti o úhradu způsobilých nákladů, které jim vznikly; příkladem jsou výzkumné projekty nebo projekty rozvoje venkova.

U výdajů, které podléhají méně složitým pravidlům, zejména u „nárokových plateb“, je riziko chyb nižší. Zde příjemci obdrží platbu, pokud splní určité podmínky. Příkladem je přímá pomoc pro zemědělce nebo studentská stipendia.

Dámy a pánové,

v průběhu svých návštěv evropských hlavních měst jsem již měl příležitost některé z vás informovat osobně o změně přístupu Evropského účetního dvora v rámci jeho víceleté strategie. Dostalo se mi přitom pouze pozitivní zpětné vazby a podpory, za niž jsem vám velmi vděčný.

Cílem Účetního dvora je vycházet při formulaci prohlášení o věrohodnosti z koncepce nepřímého vykazování, což znamená, že v budoucnu máme v úmyslu provádět přezkum auditní práce jiných subjektů, zejména Komise, které sama vychází jednak z vlastních kontrol a jednak z kontrol provedených v rámci sdíleného řízení na národní úrovni, místo abychom sami prováděli audity, jež jsou v rostoucí míře pracovně náročné, v případech, kdy tak již učinili jiní.

To znamená, že chceme využívat práci již provedenou jinými – za předpokladu, že jejich výsledky jsou spolehlivé. V naší výroční zprávě se můžete přesvědčit o tom, že jsme k mnoha kontrolám provedeným členskými státy nebo Komisí kritičtí (například kontroly výdajů v oblasti soudržnosti na národní úrovni provádí zhruba 126 různých orgánů). Často je proto obtížné výsledky takové práce využít a spoléhat se na ně v širším měřítku. Je však třeba říci, že Komise vynakládá nemalé úsilí, aby i nadále pomáhala zkvalitňovat práci jednotlivých vnitrostátních orgánů.

Spolu s Komisí tedy dále pracujeme na tom, abychom zavedli podmínky nezbytné pro přechod ke koncepci nepřímého vykazování. Rád bych při této příležitosti poděkoval panu komisaři Oettingerovi za jeho podporu a těším se, že společně s jeho nástupcem budeme v tomto procesu pokračovat.

Nyní bych rád přešel k jednotlivým okruhům politik a poukázal na některá z našich hlavních zjištění.

U okruhu víceletého finančního rámce „Soudržnost“ jsme zjistili výrazně méně chyb než v loňském roce (2 %). V oblasti výzkumu jsou stále hlavním zdrojem chyb nezpůsobilé osobní náklady.

V okruhu „Hospodářská a sociální soudržnost“ odhadujeme míru chyb na 5 %. Počet a dopad těchto chyb ukazuje, že přetrvávají nedostatky ve správnosti výdajů vykazovaných vnitrostátními řídicími orgány. Hlavním problémem byly nezpůsobilé výdaje projektů, komplikované navíc tím, že některé země přidávají k již tak složitým podmínkám EU ještě další národní podmínky nad rámec práva EU.

² 50,6 %.

V okruhu „Přírodní zdroje“ činí náš odhad míry chyb 2,4 %. Tyto chyby vznikly vykázáním nezpůsobilých nákladů, nepřesnými informacemi o ploše nebo zvířatech, problémy v oblasti veřejných zakázek a administrativními chybami. Přímé platby jako celek však nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami. To je dobrá zpráva.

V okruhu „Bezpečnost a občanství“ poukazujeme na nedostatky v uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek, ale také na systémové nedostatky u Azylového a migračního fondu a ve Fondu pro vnitřní bezpečnost v členských státech.

Dámy a pánové,

z naší auditní práce, s níž jsem Vás dnes seznámil, vyplývá, že EU navzdory řadě přetrvávajících problémů již třetí rok po sobě splňuje vysoké standardy transparentnosti a vyvozování odpovědnosti při vynakládání veřejných prostředků.

Nicméně s ohledem na hromadící se výzvy, jimž Unie čelí s rozpočtem ve výši pouhého 1 % hrubého národního důchodu všech členských států, je proto zásadní, aby výdaje EU byly nejen legální a správné, ale také aby přinášely výsledky. A právě tomu bude Evropský účetní dvůr v budoucnu věnovat zvýšenou pozornost.

Zaměřujeme se na přidanou hodnotu opatření EU. Každé euro vydané na úrovni EU by mělo vytvářet přidanou hodnotu, jíž by nebylo dosaženo, pokud by byly prostředky vydány na národní nebo regionální úrovni.

Budu vám velmi vděčný, pokud nás v této věci podpoříte a podělíte se s námi o své nápady a návrhy, pokud jde o naši budoucí práci.

Rád bych svůj projev ukončil vyjádřením díky finskému předsednictví Rady. Naše spolupráce a interakce s vámi byla vynikající, a jak se domnívám, vzájemně přínosná. Doufám, že tato výborná spolupráce bude pokračovat i příští rok s chorvatským předsednictvím Rady, a již se na ni těším.

Děkuji vám za pozornost. Nyní rád zodpovím všechny vaše případné otázky nebo se vyjádřím k případným připomínkám.